

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Т III 443

1931/1-2

Timișoara, (Темишвар) јануара 1931.

Бр. 1 - 2.

ГЛАСНИК

ЦРКВЕНИ, ШКОЛСКИ И ДРУШТВЕНИ ЛИСТ.

Издаје : Управа
срп. Епархије
Темишварске

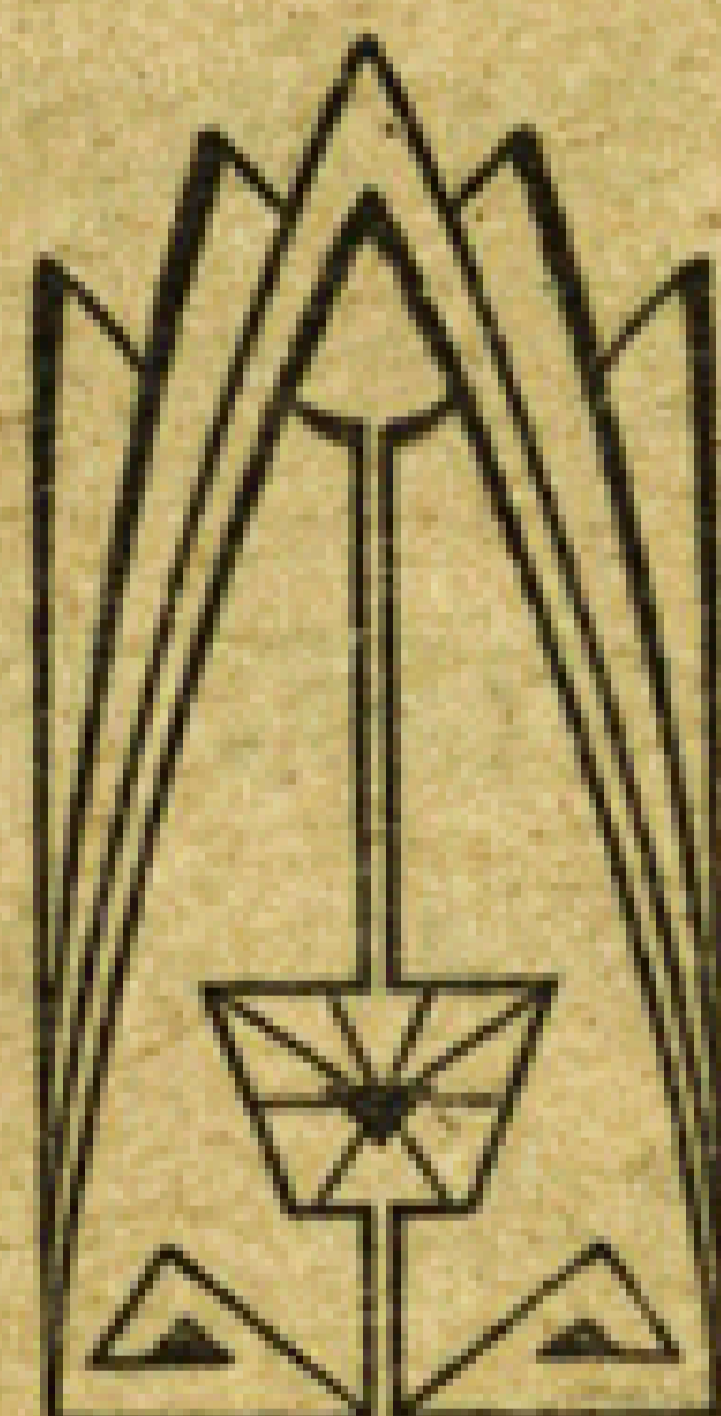
Излази 1. сваког месеца. Уредништво
и Администрација у Timișoara-Cețate,
Piața Unirii Nr. 2. Телефон бр. 523.
(Рукописи се не враћају.)

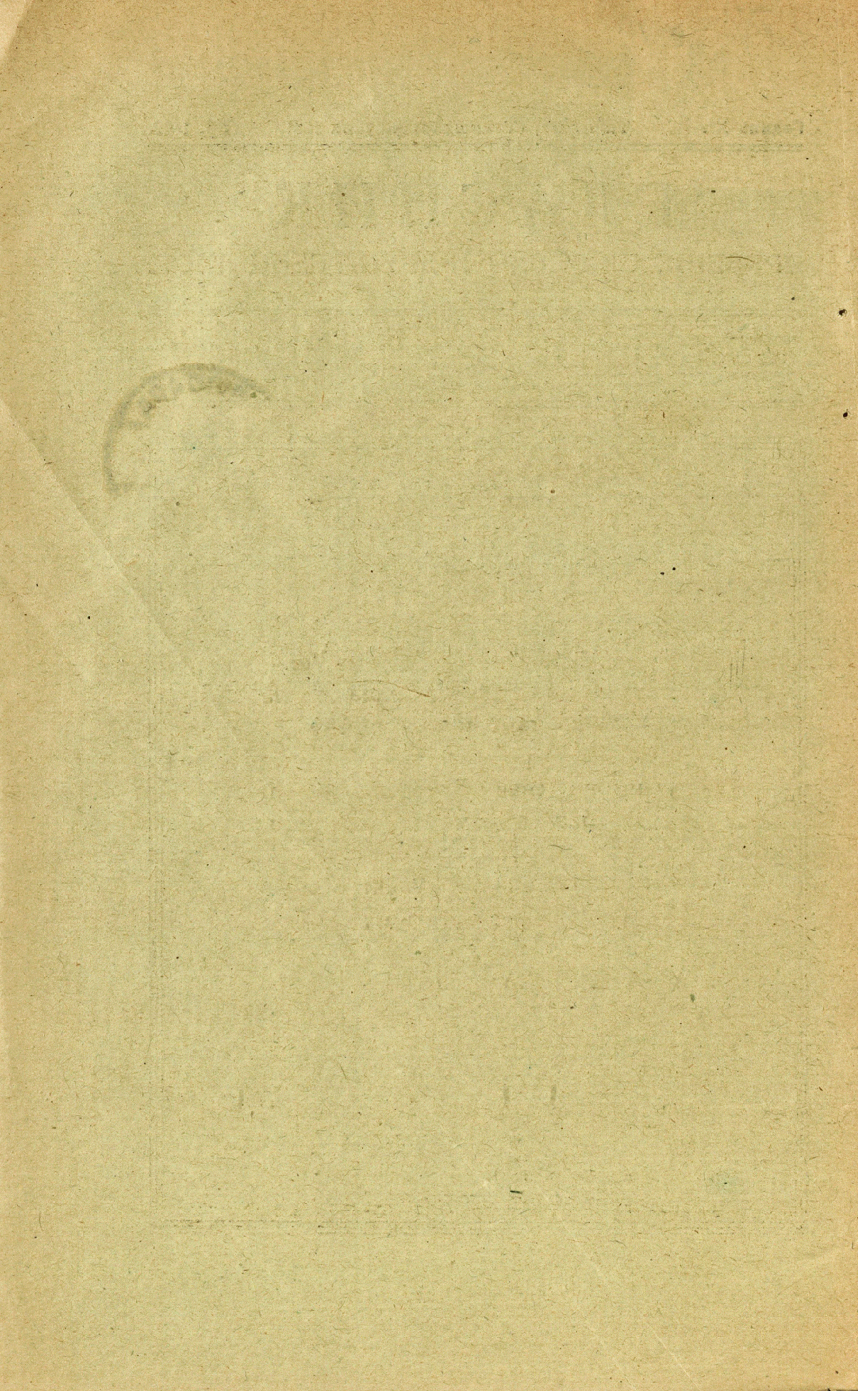
Уређује :
Слоб. Костић
Епарх. бележ.

10669
БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

Садржај :

1. Еп. Георгије : Беседа на рођен дан Краља.
2. Слоб. Костић : Српска црква и школа у краљевини Румунији 1930. године.

Г Л А С Н И К

ЦРКВЕНИ, ШКОЛСКИ И ДРУШТВЕНИ ЛИСТ.

Б е с е д а На Рођен Дан Краља.

Изговорио у Великој Кикинди 1930. године Епископ
Др. Георгије Л е т и ћ.

И писани и неписани Закони Божији једнако сведоче да је свака власт у свету од Бога, и да нема власти која неби била од Бога, како нам казује сада прочитани Апостол.

Господ и Бог наш, Створитељ неба и земље и свега што се види и невиди који је поставио у кошници матицу да као краљица влада пчелама, поставио је и над народима краљеве и царева да краљују и царују народима. Власт је уредба Божја, усађена у нагону свакога човека да живи у друштву која се без поретка и власти не може да одржи.

Власт је и велики дар Божји и срећа за свет. Без власти неби било заједнице, а без заједнице човек би подивљао.

Власт је тако израз не само мудрости него и милости Божје.

Владари дакле владају по милости Божјој...

Власт која има тако Божанско порекло не може зато да се одметне од Бога који јој поставља границе.

Без Бога не може се владати ни домом ни народом.

Ако Господ не буди у народу веру и путем вере не развија у народу моралну снагу, нико неће моћи тим народом да влада.

Док Господ на темељима дубоким и чврстим у души не сазида прво отаџбину не ће се никад изградити држава.

Док се народ не буде повиновао властима и законима не по сили него по савести како данашњи Апостол учи, неће се у њему никад поредак и напредак осигурати.

Владари владају уз помоћ религиозних и моралних сила.

Владари дакле владају по милости Божјој...

Зато се молимо за Краља и њему дугујемо по наредби апостолској сваког дана прве молитве а то ће рећи најчистије и најбоље жеље.

Када сав народ излази пред Господа, и из једне душе моли се за Краља те молитве низводиће на Краља и народ легије духовних и моралних сила и изобиље благослова Божјег. Једнодушне молитве народа будиће у народу завете да се Краљу по савести повинује у непоколебљивој верности и искреној оданости. Не само дужности грађанске него и жртве за Краља и отаџбину подносиће лако народ који се за Краља пред Господом моли. И љубав према Краљу носиоцу народне снаге и заступнику народне среће и средокраћи народне пажње подстаћиће као свети пламен који чисти и просвећује народ који за Краља из једног срца призива помоћ Божју.

И Краља нашег окружићемо и ми као бедемом не само телесном него и нашом духовном и моралном снагом.

Све терете ропства и сметње слободног и просвећеног и богоданог народног живота он је са својим Великим Родитељем са народа скинуо и ради тога за народ у најстрашнијим данима и годинама рата живот заложиио.

И после тих нечувених подвига он је и у миру у одсудном тренутку све бриге наше за слободу и јединство на себе узео да нас као некада велики народни вођа Мојсије проведе кроз пустињу у земљу обећану мира и блаженства. Толике храбрости да се понесе за народ најстрашнија одговорност у најтежим временима и живот за народ жртвује могу да имају само краљеви који владају по милости Божјој.

Са уздигнутим срцем помолимо се данас за Владара свог, витеза без страха и махне, ослободитеља и обновитеља и Оца народа свога искреном молитвом :

Господе и Боже наш, Створитељу и Промислитељу и неба и земље, Ти који управљаш светом невидљивим и видљивим, разумним и неразумним, човеком једним и народима многим, благодаримо Ти што си нам даровао данашњи светли дан рођење милога Краља нашег и са њиме удостојио нас да нама влада избраник и помазаник Твој, благоверни Краљ наш Александар. Даруј му духа мудрости, да твоју вољу пронице, духа разума, да Твоју правду истинито дели, духа познања људи и времена, духа савета, да прави пут увек пронађе, храбрости, да Твоју истину смело исповеда, духа побожности да Твоју веру на себи приказује и духа страха Божја, да од Тебе никада не одступа.

Огради Краља нашег и сав народ наш ангелима и архангелима и свима духовним силама у

свакој прилици и неприлици. Пробуди у нама верност према Краљу и љубав према Отаџбини. Венцем сјајних дела и победа и у миру увенчај главу његову. И даруј њему и нама мир и у сваком добру напредак и изобиље родова земаљских и наду на спасење овога света и онога на славу Твоју, Оца и Сина и Светога Духа сада и вазда и у вечне векове Амин!

Српска црква и школа у Румунији 1930. г.

— прота Слободан Костић, Темишвар —

Општи преглед.

После светскога рата подељен је Банат на југословенски и румунски део. Политичком поделом Баната подељена је и Епархија темишварска на два дела, на југословенски и румунски део. Од Епархије темишварске је остало у Краљевини Румунији 38 црквених општина са седиштем Епархије Темишварем, а 36 црквених општина су остале у Југославији (пет црквених општина је потпало под Мађарску). При подели Баната на два дела, остало је у Румунији и 14 црквених општина Епархије вршачке.

Црквене општине Епархије темишварске које су остале на румунском делу Баната а којима су додељене и црквене општине Епархије вршачке чине укупно православну српску Епархију темишварску у Краљевини Румунији.

Православна српска Епархија темишварска у Краљевини Румунији има 44.413 православних српских душа у

3 протопрезвитерата,

5 Манастира,
 52 парохије са 52 цркве и 49 парохијских домова,
 53 свештеника мирског и монашког реда,
 52 црквене општине,
 44 школске општине са 44 српске вероисповедне основне школе која укупно има 61 одељење са 62 учитељске снаге, и 44 школске зграде. У 11 општина протопрезвитерата соколовачког Срби немају српске вероисповедне, него државне школе.

Седиште Православне српске епархије темишварске у Румунији је Темишвар.

Седиште Епископа Дијецезана Православне српске епархије темишварске је у Темишвару у Румунији и у Вел. Кикинди у Краљевини Југославији. Из Велике Кикинде управља са Епархијом темишварском у Румунији.

Црквене власти.

Православна српска Епархија темишварска у Краљевини Румунији саставни је део Православне српске патријаршије. У свима духовним, школским и административним стварима подпада под Српску патријаршију. Поглавица Православне српске патријаршије, те и Правосл. српске епархије темишварске у Румунији је Његова Светост

ВАРНАВА

Архиепископ Пећки, Митрополит Београдско-Карловачки и Патријарх Српски.

Више црквене власти су :

у ДУХОВНИМ СТВАРИМА :

1. Свешћи Архијерејски Синод православне српске цркве у Београду.

Чланови Св. Арх. Синода у години 1930. јесу : Преосв. Г. Др. Гаврило, Митрополит црногорски, Др. Георгије Еп. темишварски, Јосиф Еп. битољски и Јован Еп. Мостарски. Претседник је Њ. Светост Патријарх.

II. Велики Духовни Суд православне српске цркве у Београду. Претседник је Преосв. Господин Иларион епископ горњо-карловачки, подпретседник : Преосв. Г. Михаило еп. шабачки.

У Административним и школским стварима :

Велики Управни Савеш православне српске цркве. Претседник : Њ. Светост Патријарх.

У Манастирским стварима :

Управни одбор правосл. српских Манастира. Претседник : архим. Др. Јоаким Чупић.

Епископ-Дијецезан Епархије Темишварске је

ГЕОРГИЈЕ ЛЕТИЋ

Родио се у Св. Бечеју (Бачка) 19. априла 1. маја 1872. године. Средње школе је свршио у Новом Саду и Темишвару. Богословију у Ср. Карловцима и Черновицима где је 1897. г. промовисан за докљора богословије. Године 1895. свупио је у монашки чин у манастиру Беочину, ше је 25. марта исте године рукоположен за ђакона а 21. новембра (3. децембра) произведен за паиријарашког архиђакона, а 8/20. марта 1898. рукоположен је за презвишера синђела; 25. децембра 1898. произведен је за прошосинђела, а 25. априла (7. маја) 1901. г. за придворног Архимандриша. У седници Св. Архијер, Синода од 27. новембра 1903. године једногласно изабран за Епископа Темишварског. За Епископа шемешварског је посвећен 14. марта 1904., а управу ове Епархије примио је 28. априла (11. маја) 1904. године. До посвећења за Епископа је

био професор на карловачкој богословији. По уједињењу администраџор миџрополије карловачке и паџријаршије српске у Ср. Карловцима 1919/1921. године. Члан Средишњеџ Архијерејскоџ Сабора и по џом члан Св. Архијерејскоџ Синода 1919/1922. и од 1927. до данас. Одликован орденима св. Саве I. и III. сџепена, Карађорђеџе звезде III. сџепена, џаковским крџом III. реда, Белаџ орла V. сџепена, џе Карађорђеџе звезде IV. сџепена.

Станује у Вел. Кикинди, одакле управља правосл. српском Епархијом Темишварском у Румунији.

Управа правосл. српске Епарх. Темишварске.

Свима пословима управљају у смислу Епархијскоџ Устројства од 1872. године :

а) Епархијска скупџина; и

б) Епархијски оџсеџи: Епархијска Конзисторија, Епархијски Административни и Епархијски Школски Одбор.

Седнице отсека се држе у Темишвару под претседништвом Епископа-Дијецезана.

Чланови Епархијске скупџине који су избрани 1926. године у Темишвару.

Вирилни чланови: прота Слободан Костић, Темишвар; прота Урош Ковинчић, Арад; прота Александар Атанацковић, Соколовац; Манојло Попов Епарх. школ. референт.

Изабрани:

Свешџениџи: прота Душан Гајић, парох Темишвар; намесник Максим Стануловић, парох Немет; Игуман Стефан Николић, настојатељ Ман Св. Ђурђа; јереј Христифор Којић, парох Ченеј; јмн. Панта Дошен, а. п. Рудна; јмн. Дамаскин Рацков, а. п. Срп. св. Мартон; прота Александар Грујић, парох Варјаш; јереј Душан Предић, парох Срп. св. Петар; јмн. Никанор Савић, Ст. Молдова; јереј Павле Хранисављевић, јмн. Мирон Болгарић, Д.-Љупкова.

Учишѐљи : Бура Миланковић Арад, Никола Малетић Фенлак.

Свештовњаци : Бока Ђирин, екон. Ченеј ; Михајло Силин, екон. Дињаш ; Обрад Путин, екон. Иванда ; Жива Лукић, трг. Рудна ; Макса Мишковић, поседн. Срп. св. Мартон ; Др. Милан Калиновић, Тем.-Фабрика, Влада Мићин, поседник Немет ; Душан Паликућа, поседн. Сока ; Душан Петровић, занатл. Вел. св. Миклуш ; Душан Бранкован, екон. Срп. Чанад ; Воја Аћимов, екон. Саравола ; Јован Палинкаш, екон. Срп. св. Петар ; Љуба Петков, екон. Нађфала ; Милан Ђирков, екон. Варјаш ; Влада Барзин, екон. Кетфелъ ; Милан Јованов, екон. Арад ; Светозар Томашевић, екон. Луговет ; Мита Баља, трговац Радимна ; Јован Чабовић учитељ Срп. Пожежена ; Мита Јеремић, екон. Д. Љупкова ; Славко Стојковић, трговац Белобрешка ; Сава Радонић, трговац Ст. Молдова.

Чланови Епархијске Конзисторије.

Свешћеници : прота Слободан Костић Темишвар, прота Урош Ковинчић Арад, прота Александар Атанацковић Соколовац, Игуман Стефан Николић Ман. св. Бурађ, прота Александар Грујић Варјаш, Игуман Јосиф Протић М-Бечкерек, прота Душан Гајић Темишвар, протонам. Макса Стануловић Немет, јереј Душан Предић Срп. св. Петар, протонам. Милан Николић Кетфелъ, јмн. Панта Дошен Парац, јмн. Никанор Савић Златица.

Свештовњаци : Др. Теодор Тајмер адвокат Бокша, Др. Милан Калиновић адвокат Темишвар, Др. Светислав Тешић лекар Арад, Инж. Милан Табаковић Арад, Др. Владимир Стојшић адвокат Вел. св. Миклуш, Судија Александар Гердановић Темишвар.

Подпрејседник : прота А. Грујић, Варјаш.

Чланови Епархијског Административног Одбора.

Свешћеници : прота Слободан Костић Темишвар, прота Урош Ковинчић Арад, прота Александар Атанацковић Соколовац, јереј Павле Хранисављевић парох Луговет, јмн. Дамаскин Рацков а. п. Срп. св. Мартон, јмн. Сергије Јовановић а. п. Арадгај, јмн. Мирон Болгарић а. п. Молдова, јереј Јован Папин парох Дента, јереј Георгије Терзић парох Чаково,

јереј Рада Фенлачки парох Дињаш, намесн. Макса Стануловић парох Немаг, јмн. Спиридон Обркнежевић а. п. Кеча.

Свештовни : Макса Мишковић поседник Срп. св. Мартон, Сава Радонић трговац Ст. Молдова, Милан Јованов чиновник Арад, Велимир Павлов трговац Вел. св. Миклуш, Тока Ђирин екон. Ченеј, Душан Јовановић чиновник Темишвар, Младен Вујић трговац Темишвар, Милан Исајловић трговац Мехала, Милан Ђирков екон. Варјаш, Светозар Томашевић екон. Луговет, Влада Мићин екон. Немаг, Обрад Путин екон. Иванда, Воја Аћимов екон. Саравола, Славко Стојковић трговац Белобрешка, Милан Петрић екон. Рудна, Душан Бранкован екон. Чанад, Влада Барзин екон. Кетфел, Миливој Радован мл. чиновник Арад, Коста Антоновић трговац Фабрика, Душан Петровић зан. Вел. св. Миклуш, Бура Миланковић учитељ Арад, Манојло Попов учитељ Мехала, Јоца Константиновић чиновник Темишвар.

Подпрејседник : Макса Мишковић, Срп. св. Мартон.

Чланови Епархијског Школског Одбора.

Свештеници : јереј Коста Мијатов парох Нађфала ; јереј Христифор Којић парох Ченеј.

Учиштели : Бура Миланковић учитељ Арад, Никола Малетић учитељ Фенлак.

Свештовни : Јован Чабовић учит. Пожежена, Бура Керпенишан учит. Варјаш, Милан Гавриловић поседн. Тем.-Мехала (умро), Јоца Добрић поседн. Вел. св. Миклуш (умро), Мита Баља трговац Радимна, Михаило Силин екон. Дињаш, Алимпије Перица екон. Иванда (умро), Шандор Кируца занатлија Фабрика, Миша Нецин екон. Арад-Гај, Јован Палинкаш екон. Срп. св. Петар.

Референт : Манојло Попов учит. у Темишвару-Мехали.

Подпрејседник : Бура Миланковић, Арад.

Епархијска Канцеларија.

Старшина Епарх. Канцеларије у Темишвару је :

Епархијски бележник : Слободан Костић. Рођен у Бачком Градишту 1. септ. 1884. године ; 6 разреда осн. школе свршио у месту рођења 1895. год. ; гимназију са

испитом зрелости у Нов. Саду 1903., а богословију у Ср. Карловцима 1907. год. Рукоположен у Нов. Саду за ђакона 1/14. дец. 1907., а за презвитера 6/19. дец. 1907. године по овлаштењу Епископа Георгија Летића — од Епископа Митрофана Шевића. Рукопроизведен за протопрезвитера у Вел. Кикинди 7/20 дец. 1922. године од Епископа Др. Георгија Летића; Администратор парохије у Малом Бечкереку од 15. децембра 1907. до 1. јануара 1910., а администратор парохије у Кнезу од 15. децембра 1907. до 30. септембра 1908. године. Администратор парохије а после парох у Темишвару-Мехали од 14. септембра 1909. године до 1. јула 1928. Катихета средњих завода Темишварских 1909/10. школске године. Епархијски подбележник за црквено-административне послове од 1. авг. 1909. до 31. децембра 1910. (К. 1282/1065. из 1909.). Епархијски ревизор рачуна протопрезвитерата темишварског и арадског од 1. јануара 1911. до 24. фебруара 1916. (ступање у војну службу) А. 1729/зап. из 1920. Војни свештеник од 24. фебр. 1916. до 11. новембра 1918. године. Епархијски бележник од 15. авг. 1919. год. (К. 2/през. из 1919.) до данас. Администратор протопрезвитерата темишварског од 1. дец. 1921. године, изабрани протопрезв. и парох темишварски 1927. године. Одликован правом ношења црвеног појаса 13. септ. 1919. бр. 20/Е. Д. из 1919. од Епископа Георгија Летића, насловом протонамесника. 13. јануара 1921. бр. М. 2. из 1921. Одликован чином протопрезвитера одлуком св. Архијерејског Сабора срп. правосл. цркве од 6/18. окт. 1922 бр. 1488. из 1922. Члан Епархијске Конзисторије од 1908. године, Епархијског Административног Одбора темишварског, члан испитног поверенства за оспособљење за свештеничку службу учитељских кандидата (Бр. 37—Е. Д. из 1923.), члан испитног поверенства за стечајни испит свештеничких кандидата, члан испитног поверенства за оспособљење црквених појака. Уредник „Гласника“ црквеног, школског и друштвеног листа у Темишвару. Одликован кр. румунским орденом „за заслуге стечене на црквеном пољу“ првога реда 1922. године. Ожењен има малодобна три сина и три кћери.

Чиновници: а) Концептуални.

Протопрезвитаер Душан Гајић врши дужност адм. референта. Рођен 26. децембра 1871. у Деспотсентивану

свршио 4 разреда основне школе у Кули 1882., гимназију са испитом зрелости и богословију у Ср. Карловцима 1896. год. Рукоположен за ђакона 21. новембра 1896. године а презвитера 1896. године од Епископа Гаврила Змејановића у Вршцу. Од 20. децембра 1896. до 1. августа 1899. адм. парохије у Алибунару, од 1. августа 1899. до 8. марта 1903. адм. парохије у Суботици (крашовска жупанија); од 8. марта 1903. до 1. окт. 1924. парох у Денти; од 1. окт. 1924. адм. парохије у Темишвар-Фабрици и административни референт. Одликован правом ношења црвеног појаса 15. августа 1916. од Епископа Гаврила Змејановића; насловом протонамесника 21. јануара 1921. од Епископа Георгија Летића, а чином протојерејским 10/23. новембра 1924. од Св. Арх. Синода, правом ношења надбедреника 1929. године. Члан Епархијске Конзисторије и Епарх. Школ. Одбора темишварског; члан испитног поверенства за оспособљење црквених појаца, те полагања стечајног испита. Ожењен има једно женско збринуто дете.

Школски референт М а н о ј л о П о п о в. Рођен у Долову 24. маја 1888. године. Свршио основну школу у Долову, четири разреда реалке у Вршцу 1906. и српску учитељску школу у Сомбору 1910. године. Од 1. окт. 1910. прво привремени па стални учитељ у Темишвару-Мехали. Положио испит за свештеничко оспособљење 30. новембра 1923. год. Стечајни испит положио 16 29. дец. 1924. Привремени Епархијски Школски референт од 1. априла 1924. године. Издао: Читанку за II. разред српских вероисп. основних школа и Читанку за IV. разред српских вероисп. основних школа у Румунији. Ожењен деце нема.

Епархијски књиговођа и ревизор рачуна Љ у б о м и р Г о л у б. Рођен у Темишвару-Мехали 12. септембра 1903. г. Свршио основну школу у Тем.-Мехали 1914. реалку са испитом зрелости у Темишвару 1922. год., у Епархијску службу ступио 1. јула 1922. године као Епархијски ревизор. Не ожењен.

Епархијски Фискал Д р. М и л а н К а л и н о в и ћ. Рођен у Тем.-Фабрици 2. фебр. 1887. Свршио основне школе и пијаристанску гимназију у Темишвару 1905. године, апсолвирао правне науке и положио докторат 1910. год. а адвокатски испит у Будимпешти 1918., фискал Епархијске Управе од 1. септ. 1919. године.

Епархијски преводилац Валерије Линка. Родио се 26. јула 1895. у Николинци. Свршио основну школу у Николинци и Вршцу реалку 1—3 разреда ; гимназију од 4—8 разреда у Брашови са испитом зрелости, прав. румунску богословију у Карансебешу 1917. Чиновник румунске Епарх. Управе у Карансебешу од 1. септ. 1917. до 1. окт. 1919. Чиновник Управног Савета у Сибију од 1. окт. 1919. до 1. јуна 1920. Од 1. нов. 1920. до данас водитељ државног матричарског звања у Темишвару.

б) Манипулације :

Епархијски канцелиста Сима Поповић. Рођен у Уљми (Банат) 21. фебр. 1850. год. Основну школу свршио у месту рођења 1859. год. Четири разреда нем. осн. школе свршио у Белој Цркви 1862. год. Три разреда реалке свршио у Вршцу 1865. год. Српску учитељску школу свршио у Сомбору 1869. године. Као срп. нар. вероиспов. учитељ служио је у Панчеву 3 године ; у Уљми 3 године ; у Вел. Средишту 12 година ; у Бањалуци 1 годину ; у Немету 12 година ; умировљен 1900. године. По умировљењу своме као учитељ ступио је у ово епархијску канцеларију 1901. године прво у својству епарх. дневничара, доцније у својству епарх. канцелисте где се и данас као такав налази.

Коста Голуб. Рођен у Темишвару-Мехали 4. апр. 1883. Свршио основну школу у Тем.-Мехали 1896. год. У служби као епархијски експедитор од 1. маја 1921. године. Ожењен, има четири мушка и једно женско дете.

Милица Ђорђевић. Рођена у Темишвару-Мехали 12. августа 1902. год. Свршила основну школу у Тем.-Мехали, грађанску девојачку школу у Темишвару 13. јуна 1919. Служи од 1. маја 1923. године.

Епархијски послужитељ Тоша Галкан. Рођен у Белобрешки 8. фебруара 1897. год. Служи од 5. септембра 1930. године.

Протопрезвитерати.

Православна српска Епархија Темишварска има два системизована протопрезвитерата: *Темишварски и Арадски.*

и једно *Проџопрезвиџерајско намесниџво*: Соколовачко, састављено из општина протопрезвитерата вршачког и белоцркванског које су у Румунији остале.

Проџопрезвиџерај Темишварски има 21 општину. Протопрезвитерату Темишварском припадају следеће црквене општине: 1. Гад, 2. Дежан, 3. Дињаш, 4. Дента, 5. Ђир, 6. Иванда, 7. Кеча, 8. Мали-Гај, 9. Немет, 10. Овсеница, 11. Парац, 12. Рудна, 13. Сока, 14. Срп. св. Мартон, 15. Срп. Ченеј, 16. Темишвар-Град, 17. Темишвар-Фабрика, 18. Темишвар-Мехала, 19. Толвадија, 20. Фењ, 21. Чаково.

Старешина протопрезвитерата је окр. протопрезвитер **Слободан Костић** (види Епарх. Канцеларија).

Проџопрезвиџерај Арадски има 20 општина. Протопрезвитерату Арадском припадају следеће црквене општине: 1. Арад, 2. Арад-Гај, 3. Варјаш, 4. Вел. св. Миклуш, 5. Кетфељ, 6. Кнез, 7. Краљевац, 8. Лукаревац, 9. Мали-Бечкерек, 10. Моноштор, 11. Нађлак, 12. Нађфала, 13. Петровосело, 14. Печка, 15. Саравола, 16. Срп. св. Петар, 17. Срп. Чанад, 18. Станчево, 19. Торња, 20. Фенлак.

Старешина протопрезвитерата је окружни протопрезвитер **Урош Ковинчић**. Рођен 8/20. нов. 1889. у Модошу. Свршио 4 разреда основне школе 1901. год. гимназију са испитом зрелости у Новом Саду 1909; богословију у Ср. Карловцима 1913. год. Рукоположен за ђакона 7/20. нов. 1913., а за презвитера 8/21. нов. 1913. год. у Темишвару од Епис-

копа Георгија Летића. Одликован са правом ношења црвеног појаса 24. дец. 1921. године. Служио као администратор парохије у Мал.-Бечкереку од 1. јан 1914. до 1. окт. 1919. г.; од 1. окт. 1919. до 1. дец. 1923 админ. парохије од 8/21. марта 1922. админ. протопрезвитерата, а од 1. дец. 1923. окр. протопрезвитер и парох у Араду. Рукопроизведен за протопрезвитера 16/29. априла 1923. године. Служио је као војни свештеник у светском рату од 1. марта 1915. до 1. септ. 1918. Члан испитног поверенства за оспособљење учитеља за свештенике. Члан испитне комисије за стечајни испит. Члан Епархијске Конзисторије и Епархијског Административног Одбора темишварског. Одликован кр. румунским орденом „за заслуге стечене на црквеном пољу“ првог реда 1922. Ожењен. Има једно женско незбринуто дете.

Протопрезвита̀рајско намесништво: Соколовачко је системизовано 1. септембра 1919. године; сачињавају га следеће црквене општине: Соколовац, Белобрешка, Радимна, Луговет, Срп. Пожежена, Мачевић, Ст. Молдова, Д.-Љупкова, Лесковица, Свињица, Златица. Свега 11 црквених општина.

Старшина Соколовачког намесништва је протојереј Александар Атанацковић парох у Соколовцу. Родио се 27. априла 1882. године у Црепаји. Свршио 6 разреда школе у Црепаји, осам разреда гимназије са испитом зрелости у реформатској гимназији у Еперјешу 1903. године, богословију у Ср. Карловцима 1910. године. Рукоположен за ђакона 13/28. марта 1911., а за презвитера 20. марта (2. апр.) 1911. у Вршцу од Епископа Гаврила Змејановића. Одликован правом ношења црвеног појаса 7/20. септ. 1921. год. а насловом протонамесника 20/12. 1924. од Епископа Георгија Летића. Решењем Еп. Конзисторије у Вршцу од 9. маја 1911. године адм. парохије у Радимни, Белобрешци 1923. год. изабрат и потврђен за пароха у Соколовцу. Заузео место 1. априла 1924 год. Од 1. марта 1922. год. администратор протопрезвитерата соколовачког. Произведен за протојереја 9/22. V. 1928 године. Члан Епархијске Конзисторије и Епарх. Адм. Одбора. Члан испитног поверен-

ства за полагање учитеља за свештенике. Члан испитног поверенства за полагање стечајног испита. Одликован орденом круне Румуније 1923. године. Ожењен. Деце нема.

Манастири.

Срби у Румунији имају пет Манастира и то два у горњем, а три у доњем крају Баната. У горњем крају Баната леже Манастири: Бездин и Св. Бурађ. У доњем крају Баната леже Манастири: Златица, Базијаш и Кусић.

Манасџир Бездин. Лежи у тамишкој жупанији на речици Бездану поред Мориша. Манастир је основан 1539. године прилозима побожних Срба и браће Јакшића. Посвећен је Успенију Пресвете Богородице.

Старешина Манастира у привременом својству је Игуман Јосиф Протић.

Од братства Манастирског су у Манастиру следећа братија: јеромонах Мирон Ненадовић као намесник и еклизијарх; јеромонах Пантелејмон Јоцин, као економ; јерођакон Јосиф Арађанин као брат Манастира.

Манасџир Св. Бурађ. Лежи у тамишкој жупанији крај реке Брзаве. По предању Манастир је саградио уз прилог побожних Срба Деспот српски Јован Бранковић 1485. године. Манастир је посвећен Св. Великомученику Георгију.

Старешина Манастира је Игуман Стефан Николић.

Од братства Манастирског су у Манастиру следећа братија: јеромонах Димитрије Поповић као намесник и еклизијарх; јерођакон Василије Миливојев као економ.

Манасџир Злајица. Лежи у крашовској жупанији на реци истог имена. По предању Манастир

је сазидао Св. Сава Неманић 1225. године. Манастир је посвећен Св. Сави првом Архиепископу српском.

Старешина Манастира је у привременом својству јеромонах *Никанор Савић*. Братства у Манастиру нема.

Манасџир Базијаш. Лежи у крашовској жупанији на Дунаву. Манастир је задужбина српских Деспота из XIV. века. Манастир је посвећен Вознесенију Господњем.

Старешина Манастира је у привременом својству јмн. *Никанор Савић*. Братства нема. Манастир се администрира заједно са Манастиром Златицом.

Манасџир Кусић. Лежи у крашовској жупанији више села Златице на граници Југославије преко од села Кусића. Манастир је био деценијама занемарен, опао, без крова у самим рушевинама. Иницијативом Епископа Дијецезана *Георгија* и његовим првим даром, манастир је у 1929. години оправио из својих средстава управитељ јеромонах *Никанор Савић*.

Манастир *Кусић* је по попису Манастира из 1771. сачуваном у патријарашкој архиви у Ср. Карловцима, задужбина српских Деспота. Обновљен 1725. год. даром *Вукмира Николајевића* Обркнеза и житеља села *Кусића*. У Манастиру је бивало обично 6 калуђера, док је 1771. год. било само 3.

Манастир је посвећен Рођењу Пресвете Богородице.

Старешина Манастира је у привременом својству јмн. *Никанор Савић*. Братства нема. Манастир *Кусић* се заједно администрира са Златицом и *Базијашем*.

Именик

црквених општина, парохија, часника и заступника управа појединих црквених или школских општина Епархије темишварске 31. XII. 1930.

Редни број	Цркв. општ. Манастир	Свеште- ник	Учитељ	Цркв. општ. претседник	Перовођа
1	Арад	окр. протоп. Урош Ковинчић	Ђура Миланковић	Милош Станојев	А. Мачан
2	Арад-Гај	адм парох. Јован Драгојевић	Јован Драгојевић парох	Светозар Стефанов	Мара Драгојевић
3	Белобрешка	а. п. јереј Владимир Ненадов	нема српске школе	Славко Стојковић	Димитрије Владић
4	Варјаш	п. протојер. Алекс. Грујић	Ђура Кер- пенишан, В. Росић, Анге- лина Савић	Светозар Теодоровић	Васа Росић
5	В. св. Миклуш	парох. јереј Симеон Видак	Даринка Урсић	Велимир Павлов	јереј Симеон Видак
6	Гад	јереј Никола Бебић	јереј Никола Бебић	Влада Милошев	Љубомир Милојков
7	Дињаш	парох. јереј Рада Фенлачки	Рада Фен- лачки, Вида Фенлачки, Бука Мија- тов	Макса Стојанов	јереј Рада Фенлачки
8	Дежан	а. п. јмн. Михаило Јовановић	Жика Малошевић	Коста Станисав	Илија Матић
9	Дента	парох јереј Јован Папин	Жива Поповић	Танасије Бирђанин	Милан Пашић
10	Д.-Љупкова	адм. парох јмн. Виктор Поповић	нема српске школе	Сава Лазаревић	Сава Младеновић
11	Ђир	а. п. јереј Љубомир Бугарин	Думитра Бугарин рђ. Дошен	Никола Петровић	Никола Иванов

Редни број	Цркв. општ. Манастир	Свеште- ник	Учитељ	Цркв. општ. претседник	Перовођа
12	Златица	Манастир	нема српске школе	Милан	Богдан Угриновић
13	Иванда	а. п. јереј Војин Паскуловић	јереј Војин Паскуловић, Катица Станков	Рада Благојев	јереј Војин Паскуловић
14	Кам. св. Бурађ	Школ. општ.	Ружица Вулетић	Жива Кнежевић	Љубомир Главан
15	Кетфељ	парох нам. Милан Николић	Јулијана Ве- селиновић, Војислав Ђирић	Гена Јоргован	јереј Милан Николић
16	Кнез	адм. парох Кетфељ	Љубинка Попов	Душан Иванов	јереј Милан Николић
17	Кеча	а. п. јереј Михаило Стојановић	Иванка Радулов	Јовица Мићин	јер. Михаило Стојановић
18	Краљевац	а. п. јмн. Иларион Сујић	Жарко Молдован	Јован Беречић	Јоца Сујић
19	Лесковица	а. п. јмн. Мирон Болгарић	нема српске школе	Богдан Кладован	јмн. Мирон Болгарић
20	Луговет	парох јереј Павле Хра- нисављевић	нема српске школе	Глиша Миличевић	Миша Мировић
21	Лукаревац	као под 18	Васа Ђурковић	Николаје Живан	јмн. Иларион Сујић
22	М.-Бечкерек	парох Стефан Гомић	Даринка Мијатов	Мија Исак	Даринка Мијатов
23	Мали-Гај	као под 9	нема школе	Сава Русић	—
24	Ман. Бездин	Школ. општ. Мунара	Мирна Мирков	Ман. Управа	јмн. Мирон Ненадов
25	Ман. Бездин	братство	нема школе	нема	—
26	Ман. св. Бурађ	Манастир	Симка Петров	Манастир	јмн. Дими- трије По- повић
27	Ман. Златица	Манастир	нема школе	нема општ.	—

Редни број	Цркв. општ. Манастир	Свеште- ник	Учитељ	Цркв. општ. претседник	Перовођа
28	Мачевић	а. п. јереј Кирил Србован	нема српске школе	Ђока Стефановић	јереј Кирил Србован
29	Моноштор	а. п. јмн. Митрофан Шољмоша- нов	Зорка Петровић	Мија Бурназ	Лаза Бурназ
30	Нађлак	јереј Славко Остојић	Велинка Ос- тојић рђ. Ђорђевић	Јоца Пекурар	Душан Мудрић
31	Нађфала	парох јереј Коста Мијатов	јереј Коста Мијатов, Илија Ди- шић	Љуба Петков	Новак
32	Немет	парох нам. Максим Стануловић	Аурелија Адамовић	Влада Мићин	нам. Макса Стануловић
33	Овсеница	в. бр. 40	нема српске школе	Драгутин Бождар	јмн. Дам. Рацков
34	Парац	а. п. јмн. Пантелејмон Дошен	Жива Пашић	Жива Лазич	Жива Пашић
35	Петровосело	а. п. јмн. Георгије Драгић	Милена Маричић Загорка Маричић	Никола Атвацић	Жива Видак
36	Печка	Братство Ман. Бездин	Јустина Лазаров	Јосиф Протић	Јосиф Протић
37	Радимна	а. п. јереј Анђелко Станковић	нема српске школе	Мита Баља	јер. Анђелко Станковић
38	Саравола	парох јереј Станмир Поповић	јереј Стани- мир Попо- вић, Јулка Јеремија	Рада Кнежевић	јереј Станмир Поповић
39	Рудна	а. п. јереј Александар Поповић	јереј Алекс, Поповић, Зорка Гим- бош	Лука Зарић	јер. Алекс. Поповић

Редни број	Цркв. општ. Манастир	Свеште- ник	Учитељ	Цркв. општ. претседник	Перовођа
40	Сока	а. п. јмн. Дамаскин Рацков	Мирослав Томашевић, Емилија Мартиновић	Жива Веселић	Драгутин Кнежевић
41	Соколовац	парох прота Ал. Атанац- ковић	нема српске школе	Драгољуб Пејовић	—
42	Срп. св. Мартон	а. п. јереј Теодор Рајчић	јереј Теодор Рајчић, Ми- ливој Стоја- новић, Сми- ља Раџић	Макса Мишковић	Влада Паункић
43	Срп. св. Петар	парох јереј Душан Пређић	Предраг Бу- гарин, Мара Бугарин, Ви- да Игњато- вић	Среда Лацић	Предраг Бугарин
44	Срп. Чанад	а. п. јереј Стеван Поповић	Иван Ракић, Меланија Бугарин	Александар Зарић	Иван Ракић
45	Срп. Поже- жена	(в. бр. 37)	нема српске школе	Ђока Јанић	Јован Чабовић
46	Срп. Ченеј	парох јереј Христифор Којић	јереј Христ. Којић, Ми- лан Мијатов	Ђока Ђирин	Милан Мијатов
47	Ст. Молдова	а. п. јереј Миливој Которач	нема српске школе	Ника Радонић	Сава Браила
48	Станчево	а. п. јмн. Севастијан Перић	Олга Мо- шеско, Је- лена Лацић	Илија Ристић	јмн. Севасти- јан Перић
49	Темишвар- Град	окр. прото- презв. парох Слободан Костић	Вера Старо- солски	Милан Крајован	Ђакон Светислав Сележано- вић
50	Тем.-Мехала	парох јереј Љубомир Филипов	Војислав Веселиновић	Влада Кон- стантиновић	Манојло Цопов
51	Темишвар- Фабрика	а. п. протјер. Душан Гајић	Невенка Томин	Др. Милан Калиновић	Стеван Ненадовић

Редни број	Цркв. општ. Манастир	Свеште- ник	Учитељ	Цркв. општ. Председник	Перовође
52	Толвадија	(в. бр. 11)	Младен Станишић	Светозар Срданов	Лаза Танасин
53	Торња	а. п. јмн. Герман Милошевић	Лспосава Лазаров	Коста Ђурошки	Јован Орговић
54	Фенлак	парох јереј Маринко Прокић	Никола Малетић Катица Малетић	Рада Митрић	Никола Малетић
55	Фењ	а. п. јмн. Спир Обр- кнежевић	Жива Лукић	Драгутин Живковић	Светислав Вујић
56	Чаково	парох. јереј Георгије Терзић	јер. Георгије Терзић	Јефта Пантић	јер. Георгије Терзић
57	Свињица	а. п. јмн. Стефан Станков	нема српске школе	Раденко Петровић	Лазар Јовановић

Званичан назив и подела општ. Епархије Темишварске.

Наводимо на основу наредбе о административној подели земље званичан назив и припадност поједине цркв. општ. од 1/1. 1930.

№	Județul Жупанија	Plasa Срез	Comuna — општина званичан назив	Српски назив
1	Arad	Aradul-nou	Arad (Municipiu) . .	Арад и Арад-Гај
2	"	Pecica	Nadlac	Нађлак
3	"	"	Pecica	Печка
4	"	"	Turnu	Торња
5	Caras-Sever.	Mold.-noua	Belobreșca	Белобрешка
6	"	"	Campia	Луговет
7	"	"	Lescovița	Лесковица
8	"	"	Liubcova	Љубкова
9	"	"	Macești	Мачевић
10	"	"	Moldova-veche . . .	Молдова
11	"	"	Pojejena	Пожежена српска
12	"	"	Radimna	Радимна
13	"	"	Socol	Соколовац
14	"	Orșova	Zlatița	Златица
15	Timiș-Tor.	Centrala	Svinița	Свињица
16	"	"	Becicherecul-mic . .	М.-Бечкерек
17	"	"	Parța	Парац
18	"	Ciacova	Timișoara (Munic.)	Тем.-Град-Мех.-Фабр.
19	"	"	Ciacova	Чаково
20	"	"	Diniaș	Дињаш
21	"	"	Foeni	Фењ
22	"	"	Gad	Гад
23	"	"	Gier	Ђир
24	"	"	Ivanda	Иванда
25	"	"	Rudna	Рудња
26	"	"	Sânmartinul-Sârbesc	Срп. св. Мартон
27	"	Deta	Tolvadia	Толвадија
28	"	"	Dejan	Дежан
29	"	"	Denta	Дента
30	"	"	Gaiul-mic	Мали-Гај
31	"	"	Manastire	К. св. Ђурађ и Ман.
32	"	"	Ofsenița	Офсеница
33	"	Jimbolia	Soca	Сока
34	"	"	Beregsaul-mic	Немет
35	"	"	Cenei	Ченеј
36	"	Periam	Checia	Кеча
37	"	"	Fenlac	Фенлак
38	"	"	Munar	Мунара
39	"	"	Sânpetrul-mare . . .	Срп. св. Петар
40	"	"	Satul-mare	Нађфала
41	"	Recaș	Variaș	Варјаш
42	"	"	Cralovaț	Краљевац
43	"	"	Lucareț	Лукаревац
44	"	"	Petrovoselo	Петровосело
45	"	Sânnic.-mare	Stanciova	Станчево
46	"	"	Cenadul-mare	Вел. Чанац
47	"	"	Sarafola	Саравола
48	"	"	Sânnicolaul-mare . .	Вел. св. Миклуш
49	"	Vinga	Gelu	Кетфељ
50	"	"	Manastur	Мовоштор
51	"	"	Satchinez	Кнез

Свештенство.

Православних српских свештеника у Румунији има укупно 53 и то 33 мирског и 20 монашкога реда, од којих је 12 на парохији а 8 у Манастирима. Упоредјујући стање из 1924. године видимо, да број мирскога свештенства расти а монашког опада; ово је природна последица пошто је већа пажња обраћена на спремање свештенства, да би ово парохијску службу могло преузети. Настојавањем Епископа-Дијецезана наша омладина, као чланови Српске патријаршије, похађа правосл. српске богословије у Југославији, тамо се верски и национално спрема, те постепено преузима парохијску службу на парохијама у Румунији. 1924. године је било само 17 мирских свештеника, док их 1930. године има 33; а монаха је било 33 у 1924. а 20 у 1930. години. За кратко време ће наступити потпуно нормално стање да парохије преузму мирски свештеници, а јеромонаси да се повуку у Манастир.

Приказујемо бројно стање; спрему и године службовања, наплату, поданство и личне податке свештеника и попис богослова који се спремају за службу у Румунији.

Бројни исказ свештеника 1919—1930. године.

Године	1919.	1924.	1930	од 1919. и данас служи	од 1919 умрло ра- селило	од 1919 - 1930. но- вих
Мирскога реда	21	17	33	9	12	24
Монашког реда	20	33	20	9	11	11
Свега:	41	50	53	18	23	35

Заостали су у Румунији те од 1919. године и данас служе следећи свештеници: 1. Александар Грујић парох у Варјашу, 2. Милан Николић парох

у Кетфељу ; 3. Урош Ковинчић окр. прот. парох у Араду ; 4. Слободан Костић окр. прота, епарх. бележник у Темишвару ; 5. Макса Стануловић парох у Немету ; 6. Душан Предић парох у Срп. св. Петру ; 7. Александар Атанацковић адм. протопрезв. парох у Соколовцу ; 8. Павле Хранисављевић парох у Луговету ; 9. Душан Гајић парох у Темишвару-Фабрика.

Заостали су у Румунији те од 1919. године и данас служе следећи јеромонаси : 1 Стефан Николић настојатељ Ман. св. Ђурђа ; 2, Георгије Драгић а. п. Лесковица ; 3. Пантелејмон Дошен а. п. Парац ; 4. Дамаскин Рацков а. п. Срп. св. Мартон ; 5. Митрофан Шољмошанов а. п. Моноштор ; 6. Јосиф Протић привр. Управитељ Ман. Бездина ; 7. Спиридон Обркнежевић а. п. Фењ ; 8. Никанор Савић пр. Управитељ Ман. Златице, Кусића, Базијаша ; 9. Мирон Болгарић а. п. Ст. Молдова.

Преглед по спреми парохијског и манастирског свештенства стање 1. јануара 1931.

Свештеници се разликују по спреми како мирски тако и јеромонаси. Мирских свештеника има а) потпуно квалификованих који су свршили гимназију са матуром и богословијом карловачком или факултетом (11) б) свештеника са нижом гимназијом и богословијом Св. Саве (12) в) учитеља свештеника (10).

Јеромонаха има а) са нижом гимназијом и монашком школом (10) б) без ниже гимназије са монашким курсом или без истог (10).

Наводимо стање по протопрезвитератима :

Свештеника има	Има парохѿја	Свешт. има		Свештенство по спреми					Свега свештеника
		мирског	монашког	гимназија са ^м матуром и богослов.	нижа гимназија и бог. Св. Саве	учитељи са свештенич- ким испитом	монаха са нижом гимн. и монашким течајем	монаха без гимн. и мо- нашког течаја	
Протопрезвитерат темишварски	21	15	4	5	6	4	3	1	19
Протопрезвитерат арадски	20	12	5	4	4	4	2	3	17
Протопрезвитерат соколовачки	11	6	3	2	2	2	2	1	9
Манастир Бездин	—	—	4	—	—	—	1	3	4
Ман. св. Ђурађ	—	—	3	—	—	—	2	1	3
Ман. Златица	—	—	1	—	—	—	—	1	1
Свега :	52	33	20	11	12	10	10	10	

Преглед по годинама службе парохијског и манастирског свештенства стање 1/1. 1931.

По годинама службе од 53 свештеника, 30 свештеника нема десет година службе, 6 свештеника нема двадесет година и 7 свештеника има преко двадесет година службе.

По протопрезвитератима свештеници служе :

Протопрезвитерат Манастир	од	од	од	од	од	Свега	Примедба
	1—10 год.	11—20 дод.	21—30 год.	31—40 год.	41—50 гог.		
Темшварски	13	1	2	2	1	19	
Арадски	8	3	2	3	1	17	
Соколовачки	6	1	1	1	—	9	
Ман. Бездин	1	1	1	1	—	4	
Ман. св. Ђурађ	2	—	—	—	1	3	
Ман. Златица	—	—	1	—	—	1	
Свега :	30	6	7	7	3	53	

Наплата свештенства.

Парохијско свештенство Правосл. српске епархије темишварске у име награде ужива : а) парохијску плату од црквених општина, према класи парохије, а на основу наредаба највиших црквених власти.

б) парохијску сесију од 32 јутра (осим Темишвара-Града и Темишвара-Фабрике које општине немају парохијску сесије) ;

в) парохијски стан ;

г) државна благајна Министарства Вера у Букурешту исплаћује свештеницима на парохији допуну парохијских берива ако берива не одговарају минимуму. Допуна се осигурава државним буџетом за све вероисповести. Величина исте одређује се према квалификацији и то :

а) свештеници са гимназијом, испитом зрелости и богословијом, имају месечну основу од 500 леја, петогодишње доплатке од 25% основе и одређене скупарине ;

б) свештеници са нижом гимназијом и богословијом, учитељи-свештеници и јеромонаси на парохији имају месечну основу од 350 леја, петогодишње доплатке од 25% основе и одређене скупарине. Јеромонаси немају право на добне доплатке, него само на основу и скупарину.

Према процени прихода парохије, неко ужива већу, неко мању допуну за то, што се процењен приход парохије одбија од минимума одређеног по држави. Државна благајна просечно издаје годишње за правосл. српско свештенство у Румунији до приближно два милиона леја.

Свештеници по поданству.

Већина свештеника Правосл. српске епархије темишварске у Румунији су поданици краљевине Румуније.

Нису поданици Румуније следећи свештеници :

- јмн. Герман Милошевић, а. п. у Гаду ;
- јмн. Дамаскин Рацков, а. п. у Срп. св. Мартону ;
- јереј Коста Мијатов, парох у Нађфали ;
- јереј Јован Драгојевић, парох админ. у Арад-Гају ;
- јереј Станмир Поповић, парох у Сараволи.

Више именовани су сви поданици Краљевине Југославије.

Пошто у држави, у смислу 10. арт. закона о верама свештеник стран поданик може само са дозволом Министра Вера и као стран поданик вршити свештеничку дужност, на молбу Управе епархијске Министарство Наставе и Вера у Букурешту је одлуком од 30. марта 1930. бр. 21956. свима гореименованима дозволило и ако су поданици Југославије, да могу несметано вршити дужности свештеничке у опсегу Правосл. српске епархије у Румунији.

Удовице свештеника и сирочад.

У Епархији имамо две удовице свештеничке и троје сирочади и то :

1. уд. Јулијана иза јереја Корнела Адамовића, бившег пароха у Арад-Гају са троје деце ;
2. уд. Милева иза јереја Константина Чолака, бившег пароха у Лукаревцу.

Лични податци свештеника.

протопрезвитерат : темишварски

Текући број	Име презиме и чин, место, звање	Спрема	Место, година и дан			Унапређења, одликовања
			рођења	рукоположења чин ђакона	презвита тера	
1	протопрезвитер, Темишвар Слободан Костић окр. прота, еп. бележник	гимназија са мату- туром, богословија у Ср. Карловцима	Бачко- Градиште 1884. 1/IX.	1907. 1/14. XII.	1907. 6/19. XII.	протопр. 1922, 7/20. XII.
2	Темишвар ђакон Светисл. Сележановић ђакон саборне цркве	нижа гимназија, богословија св. Саве	Фенлак 1908. 18/VI.	1929. 16/29. IX.	—	—
3	протојереј Тем.-Фабрика Душан Гајић адм. парохије	гимназија са испи- том зрелости, богосл. у Ср. Карловцима	Дстиван 1871. 26/XII.	1896. 21/XI.	1896. 6/XI.	одлик. чин. про- тој. 10/23. XII. 924 надбедр. 30/XII. 920.
4	Мехала-Темишвар парох јереј Љубомир Филипов	гимназија са мату- ром, богосл. факул- тет у Београду	Немет 1900. 21/XII.	1926. 20/XI. 3/XII.	1926. 21/XI. 4/XII.	—
5	Немет, парох намесник Максим Стануловић	гимназија са испи- том зрелости, богосл. у Ср. Карловцима	Бочар 1877. 13/25. VII.	1900. 2 15 IX	1900. 3/16. IX.	одлик. пркв. поја- сом 1921, насловом нам. 924. Ед. 370/924.

6	Српстмартон, адм. парох јереј Теодор Рајчић	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	Встми- клуш 1897. 28/X.	1927. 24/XII. 6/I. 928. 7/I. 928.	1917. 25/XII. 7/I. 928.	—
7	Дента, парох јереј Јован Палин	гимн. са испитом зре- лости, богословија у Ср. Карловцима	Дента 1897. 16/XII.	1924. 26/XII. 8/I. 925. 9/I. 925.	1924. 27/XII.	администра Мали-Гај
8	Дињаш, парох јереј Рада Фенлачки	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	Фенлак 1896. 15/IV.	1924. 7/20. IX.	1924. 8/21. IX.	—
9	Чаково, парох јереј Георгије Терзић	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	Встми- клуш 896. 27/III.	1923. 2 15. XII.	1923. 4/17. XII.	—
10	Ченеј, парох јереј Христифор Којић	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	М. Чанад 1886. 27/III.	1924. 9/I.	1924. 14/I.	—
11	Иванда, адм. парох јереј Војин Паскуловић	нижа гимназија, бого- словија св. Саве Ср. Карловци	Моноштор 1908. 7/VII.	1929. 15/28. IX.	1929. 16/29. IX.	—
12	Рудна, адм. парох јереј Александар Поповић	нижа гимназија, бого- словија св. Саве Ср. Карловци	Чаково 1908. 12/IV.	1929. 2/15. XI.	1929. 3/16. XI.	—
13	Кеча, адм. парох јереј Михаило Стојановић	нижа гимназија, бого- словија св. Саве Ср. Карловци	Српспетар 1900. 24/IX.	1925. 25/V. 7/VI.	1925. 26/V. 8/VI.	—

Текући број	Име презиме и чин, место, звање	Спрема	Место, година и дан			Унапређења одликовања
			рођења	рукоположења	чин ђакона	
14	Гад, адм. парохије јереј Никола Бебић	нижа гимназија, бого- словија св. Саве	Темишвар 1910. 28/VII.	1930. 29/IX. 12/X.	1930. 30/IX. 13/X.	—
15	Фењ, адм. парохије јером. Спиридон Обркнежевић	ман. ђак.	Срп. Бока 1860. 8/VII.	1883. 10/VII.	1883. 26/X.	одликован првем ним појасом 1928.
16	Дежан, адм. парохије јером. Михаило Јовановић	мон. течај Бездин 1923.	Встмикл. 1882. 12/VIII.	1923. 20/VIII. 2 IX.	1923. 21/VIII. 3/IX.	—
17	Сока, адм. парохије јером. Дамаскин Рацков	нижу гимназију, мон. течај	Батања 1888. 14/27. III.	1910. 2/15. VIII.	1917. 9/22. VI.	—
18	Парац, адм. парохије јером. Пантелејмон Дошен	4 године монашке школе у Хопову	Почитељ 1875. 1. VI.	1899. 5/III.	1899. 6/III.	одликован првем ним појасом 1925.
19	Ђир, адм. парохије јереј Љубомир Бугарин	нижа гимназија, бого- словија св. Саве	Темишвар 1909. 16. XI.	1930. 28 IX. 11/X.	1930. 29/IX. 12/X.	—

20	Толвадија,	—	—	—	—	администрира се са Ђиром, в. бр. 19.
21	Овсеница	—	—	—	—	администрира се са Соком, в. бр. 17.
22	Мали-Гај	—	—	—	—	администрира се са Дентом, в. бр. 7.

Протопрезвитерат : арадски.

23	Арад, окр. протопр., парох Урош Ковинчић	гимназија са испитом зрелости, богословија у Ср. Карловцима	Модош 1889. 8/20. XI.	1913. 7/20. XI.	1913. 8/21. XI.	протопрезвитер 1629/IV. 1923.
24	Варјаш, парох. прота Александар Грујић	гимн. са исп. зрелости, богосл. у Карловци 2 г. права у Загребу	Темишвар 1865. 8/20. I.	1891. 30/I.	1891. 30/I.	протој. чином одликован 19/IX. 1923.
25	Кетфељ, парох. намесник Милан Николић	трговачка школа са матуром, богословија у Задру	Кнез 1888. 7/19. IX.	1914. 9 22. II.	1914. 16/II. 1/III.	одлик. црв. појас. 1926. насловом нам. 30/XII. 1929.
26	Нађфала, парох. јереј Коста Мијатов	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	Встмикл. 1881. 21. VIII.	1923. 9/XII.	1923. 10/XII.	—
27	Саравола, парох. јереј Станимир Поповић	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	М.-Чанад 1902. 19. IV.	1925. 20/IX. 3/X.	1925. 21/X. 4/X.	—

Текучи број	Име презиме и чин, место, звање	Спрема	Место, година и дан			Унапређења одликовања
			рођења	чин Ђакона	рукоположења презвита тера	
28	Встмиклуш, парох. јереј Симеон Видак	гимназија са матуром, учит. школа, свешт. испит, богосл. св. Саве	Фенлак, 1900. 15. IV.	1924. 8/21. IX.	1924. 12/25. IX.	—
29	Српспетар I., парох. јереј Душан Предић	гимназија са испитом, зрелости, богословија у Ср. Карловцима	Немет 1879. 20. IX.	1904. 21/IX.	1904. 28/IX.	одлик. црв. појас. 1922.
30	Арад-Гај, адм. парохије јереј Јован Драгојевић	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	Встмикл. 1896. 31. I.	1923. 9/XII.	1923. 16. XII.	—
31	Фенлак, парох. јереј Маринко Прокић	нижа гимназија, бого- словија св. Саве у Ср. Карловцима	Ссппетар 1907. 20. X.	1927. 25/IX.	1927. 27/IX.	—
32	М. Бечкерек, адм. парохије јереј Стеван Томић	нижа гимназија, (V. р.) богословија св. Саве, у Ср. Карловцима	Делиблат 1902. 24. XI.	1928. 26/X.8/XI.	1928. 29/X. 10/XI.	—
33	Чанад, адм. парохије јереј Стеван Поповић	нижа гимназија (VI. р.), богословија св. Саве у Ср. Карловцима	Дежан 1903. 12. IV.	1927. 24/XI.	1929. 14. 27. IX.	—

34	Краљевац, адм. парохије јером. Иларион Сујић	2 разр. гимназије, монашки течај	Краљевац 1896. 8/21. XI.	1919. 14 IX.	1919. 21/XI.	—
35	Моноштор, адм. парохије јером. Митроф. Шољмошанов	Ман. ђак.	Кетфелъ 1866. 11/23. V.	1890. 11/IV.	1890. 29/VI.	—
36	Станчево, адм. парохије јером. Севастијан Перић	Ман. ђак.	1868. 11/III.	1892. 20/VII.	1892. 26/VII.	прв. појас 24/VI. 1914.
37	Петровосело, адм. парохије јером. Георгије Драгић	богословија Рељево пољопривр. течај Ман. ђак.	Саравола 1881. 3/15. XI.	1904 16/29. V.	1907. 18/31. III.	црвени појас 1921. 21. I.
38	Срп. Св. Петар II.	—	—	—	—	администрира се са бр. 29.
39	Лукаревац	—	—	—	—	исто са бр. 34.
40	Торња, адм. парохије Герман Милошевић	Ман. ђак.	Гад 1865. 15/IV.	1889. 25/III.	1889. 1/IV.	—
41	Нађлак, адм. парохије Славко Остојић	нижа гимназија, бого- словија св. Саве	Печка 1903. 9/III.	1930. 22/IV. 5/V.	1930. 23/IV. 6/V.	—

Текући број	Име презиме и чин, место, звање	Спрема	Место, година и дан		Унапређења, одликовања
			рођења	рукоположења чин ђакона	
42	Кнез	—	—	—	администрира се са бр. 25.
43	Печка,	—	—	—	админ. братство ман. Бездин.
Протопрезвигерат : соколовачки.					
44	Соколовац, адм. прѣрата прота Алекс. Атанацковић	гимназија са испитом зрелости, богословија у Ср. Карловцима	Црепаја 1882. 27/IV.	1911. 13 26. III.	1911. 9/22. V. 1928., одликован надбедрен.
45	Луговет, парох јереј Паја Хранисављевић	гимназија са испитом зрелости, богословија у Ср. Карловцима	Срмитров. 1884. 6/IX.	1908. 3/X.	1908. 11/XI.
46	Радимна, адм. парохије јереј Анђелко Станковић	нижа гимназија, богословија св. Саве	Пожежена 1904. 22 IV.	1927. 29/V. 11/VI.	1927. адм Срп. пожежену 30 V. 12 VI.
47	Мачевић, адм. парохије јереј Кирил Србован	нижа гимназија, учит. школа, свешт. испит	Нађфала 1888. 22/IX.	1929. 14 27. IX.	1929. 15/28. IX.

48	Белобрешка, адм. парохије јереј Владимир Ненадов	нижа гимназија, учит. оспособљ., III. разр. богословије св. Саве	Кетфелъ 1896. 22/V.	1929. 3/16. XI.	1929. 4/17. XI.	—
49	Д.-Љупкова, адм. парохије јером. Виктор Поповић	монашки курс Бездин, 1923.	Встмкл. 1902. 24/V.	1924. 8 I.	1924. 9 I.	—
50	Лесковица, адм. парохије јером. Мирон Болгарџић	Ман. ђак.	Долова 1869. 16 XI.	1894. 28/III.	1894. 29 III.	првени појас 1927.
51	Свињица, адм. парохије јером. Стефан Станков	Ман. ђак. монашки курс.	Саравола 1876. 5/VIII.	1923. 19/VIII. 1/IX.	1923. 20/VIII. 2/IX.	—
52	Молдава, адм. парохије Миљивој Которач	нижа гимназија, бого- словија св Саве	Нађлак 1904. 2 IX.	1930. 19/V. 1/VI.	1930. 26 V. 8/VI.	—
53	Златица	—	—	—	—	администрира ман Златица
54	Срп. Пожежена	—	—	—	—	исто Радимна
1	пр. настојатељ игуман Јосиф Протић	Ман. ђак.	Викинда 867. 19/IX.	1892. 5/17/IV.	1892. 5/V.	Манастир : Бездин. игуман 1924. 10/23. XI. одлик. надбедр. 30/XII. 929.
2	намесник јеромонах Мирон Ненадов	Ман. ђак. монашки курс	Кетфелъ 1889. 29/I.	1919. 21/XI.	1920. 7/20. V.	—

Текући број	Име презиме и чин, место, звање	Спрема	Место, година и дан			Унапређења, одликовања
			рођења	рукоположења чин ђакона	презвита тера	
3	економ јеромонах Кирил Секулић	Ман. ђак.	Рудна 881. 19/XI.	1905. 10/XII.	1905. 16/XII.	—
4	брат, јерођакон Јосиф Арађанин	Ман. ђак.	Рудна 1900. 6/V.	1929. 21/XI.	—	—
5	настојатељ, игуман Стефан Николић	Ман. ђак.	Т.-Мехала 858. 12/VI.	1882. 15/XIII.	1884. 9/IV.	игуман. 1/IV. 1901. одликован надбедр.
6	намесник јеромонах Димитрије Поповић	монашки курс Бездин 1923.	Рудна 902. 25/VII.	1925. 19/IV.	1926. 19/V.	—
7	економ, јерођакон Василије Миливојев	грађанска шк. монашки курс Бездин 1923.	Станчево 905. 10/IV.	1929. 4/17/XI.	—	—
8	пр. настојатељ јеромонах Никанор Савић	Ман. ђак.	Врдник 1879. 2/III.	1905. 8/I.	1906. 23/X.	Манастир : Златица. одл. прв. појасом. 1923. стар. манастир Кусића, Базијаша

Одликовани свештеници

Наводимо бројни исказ одликованог свештенства
Епархије темишварске.

Редни број	Протопрезвитерат	Одликовани			Нису одликовани	Свега :
		дрвени појас	насловом намесника	чином протопр. игуман		
1	Темишварски	2	1	2	14	19
2	Арадски	3	1	2	11	17
3	Соколовачки	1	—	1	7	9
4	Манастири	1	—	2	5	8
Свега		7	2	7	37	53

Питомци Епархије темишварске крајем 1930. год.

За службу у Румунији, спремају се следећи:

А) Студенти на богословском факултету у Београду

Четврте године: 1. Исток Владимир из Темишвара.

Друге године: 2. Бугарски Георгије из Темишвара, 3. Костић Дејан из Темишвара, 4. Марковић Павле из Кетфеља, 5. Остојић Драгутин из Кетфеља.

Прве године: 6. Гајер Јован из Темишвара.

Б) Студент на богословском факултету у Черновици.

7. Писаревић Богољуб из Ман. св. Георгија.

В) Богослови :

Пет̄и разред у Битољу: 8) Новаковић Матеј из Соколовца, у Призрену: 9. Јовичић Илија, у Сарајеву: 10. Ђуричић Маринко из Кетфеља, 11. Јаношевић Милош из Ченеја, 12. Стојић Добромир из Кетфеља, у Срем. Карловцима: 13. Илић Милорад из Ст. Молдаве, 14. Исаковић Миливој из Срп. Чанади, 15. Малошевић Георгије из Ст. Молдаве, 16. Секулић Станислав из Златице.

Четврти разред у Сарајеву: 17. Лепојев Миливој из Варјаша, у Срем. Карловцима: 18. Ђуричин Милан из Ст. Молдаве, 19. Иванов Љубомир из Сараволе, 20. Ненадовић Радивој из Кетфеља, 21. Пејовић Жарко из Соколовца, 22. Петровић Драгомир из Темишвара.

Трећи разред у Битољу: 23. Петковић Иван из Нађфале, у Срем. Карловцима: 24. Јовановић Никола из Срп. Св. Мартона, 25. Лазић Георгије из Гада, 26. Мијатовић Божидар из Чакове, 27. Перић Христифор из Вел. Св. Миклуша, 28. Томић Георгије из Срп. Св. Петра.

Други разред у Срем. Карловцима: 29. Петровић Гена из Кетфеља, 30. Филипов Живан из Немета, 31. Војислав Станков из Темишвара, 32. Душан Станков из Вел. Св. Миклуша.

Први разред у Срем. Карловцима: 33. Петровић Георгије из Срп. Св. Петра, 34. Секулић Бошко из Златице, 35. Стојић Миливој из Кетфеља, 36. Унипан Вељко из Кече.

Свршени богослов: 37. Кугел Драгутин из Златице.

Школа и учитељство

Српски народ у Краљевини Румунији у школском питању дели се на две групе:

а) *на доњи део*, у жупанијама Караш и Северину једанаест политичких општина, т. зв. Банатска Клисуре.

б) *на горњи део*, у жупанијама Тимиш-Торонтал и арадској, четрдесетитри политичке општине у горњем Банату.

Срби у доњем делу Баната у жупанијама Караш и Северин имали су у бившој Угарској општинске школе. 1919. године су и ове школе подржављене од стране државе. Настава у овим школама од 1919. године је осим науке о вери, на државном, румунском језику. Учитељи на овим школама су осим једнога сви друге народности и незнају српски. По закону о државним школама, пошто су школе у општинама где је живаљ српски, имало би се на српском језику безусловно предавати у прва два разреда. То се не чини наводно са разлога што нема учитеља који владају језиком. Од 1919. године су наши у Клисури остали без наставе на матерњем језику. Школе у Клисури издржава држава, она поставља учитеље и води непосредан надзор над радом учитеља и школе.

Срби у горњем делу Баната у жупанијама Тимиш-Торонталској и Арадској имају своје српске вероисповедне основне школе у којима се настава предаје на матерњем српском језику и за које српски народ бира Србе за учитеље, а које српски народ без помоћи Краљевине Румуније, сам из својих средстава издржава. Надзор над српским вероисповедним основним школама врше: м. школски одбор и Епархијски школски одбор у Темишвару.

Држава врши надзор над радом у школи путем својих званичних органа.

У овоме одељку не говоримо о држ. школама у банатској Клисурси него само о српским вероисповедним основним школама у горњем делу Баната. За школе у Клисурси наводимо само потребну статистику.

Српска вероисповедна основна школа у Краљевини Румунији има право да постоји и постоји на основу закона „Lege asupra învățământului particular“ publicată în Monitorul oficial din 22 Decembrie 1925 стоји и данас још под врховном управом Митрополијског Народног школског савета у Ср. Карловцима, односно Великог управног савета у Ср. Карловцима који је преузео дужност и власт престалог Школског Савета. Према томе њено је устројство као што је и пре било. Оснива рад свој на законима и на наређењима издатим од врховне вероисповедне школске Управе. Подручне црквене општине имају своје Школске одборе устројене према уредби школској од 1872. године са прописаним делокругом. Све се наредбе само акомодирају законима Краљевине Румуније.

„Наставна Основа“ у овоподручним српским вероисповедним основним школама подржава се у основи још она, коју је издао Народно црквено школски савет 1909. године измењена и допуњена само према данашњим приликама и према наведеном Школском закону у Краљевини.

У важности су и „Дисциплинарна правила“ за српске народне учитеље издата од Н. Ц. Школског Савета под 8/21. фебруара 1910. год. бр. ШО. ад. 23/9. из 1910.

Настава је у школи на српском језику. Др-

жавни језик се учи од првог разреда а мора да се учи од III. разреда. У V—VII. разреда настава је српско-румунска и ученици VII. разреда полажу испит завршне основне наставе Пред нарочитом држ. комисијом у смислу миноритетског школ. закона.

Бројно стање учитеља 1919—1930.

Дана 1, окт. 1919. године било је свега 38 оспособљених учитеља, 4 свештеника који врше дужност учитеља, и 13 неоспособљених учитеља. Свега је било 53 учит. снаге за то, што поједина одељења нису радила. Већина оспособљених учитеља је одмах прешла на службу у Краљевину Југославију.

Данас има у служби 62 учит. снаге пошто све школе са свима одељењима раде.

Од 1919. године до данас служе следећи оспособљени учитељи:

Ђура Миланковић учитељ у Араду,
Никола Малетић учитељ у Фенлаку,
Манојло Попов учитељ у Тем.-Мехали,
Катица Малетић учитељица у Фенлаку.

Учитељи по спреми.

На српским вероисповедним основним школама данас служе 62 учитеља. Сви учитељи немају прописану квалификацију.

Потпуно је квалификован учитељ онај, који има свршену државну-учитељску школу или учитељску школу у Сомбору са испитом из националних предмета.

Остали учитељи су неквалификовани. Вршиоци дужности учитељских на нашим школама имају

најмање нижу гимназију. Они врше привремено дужности дотле, док се не буду могли оспособљеним учитељима заменити.

По спреми наше учитељство дели се на следеће групе:

Потпуно квалификовани са учитељском школом у Сомбору или државном учит. школом и испитом из националних предмета. Данас служи	12
Учишељи са препарандијом у Сомбору без испита из националних предмета. Данас служи	3
Учишељи са учишељским курсевима и положеним учишељским испитом у државној препарандији у Темишвару. Данас служи	8
Свешћеника са учиш. школом у Сомбору и испитом из национал. предмета. Данас служи	4
Свешћеника са учиш. школом у Сомбору без испита из национал. предмета. Данас служи	3
Учишељи са учишељским Курсом али без испита у држ. препарандији. Данас служи	29
Свешћеника са богословијом без учитељске школе. Данас служи	3

Свега: 62

Ако сравнимо стање из 1924. године видимо велики напредак. За последњих пет година број оспособљених учитеља је удвостручен. 1925. године је било на 57 учитеља, 15 потпуно оспособљених учитеља и 42 неоспособљена учитеља. Данас има на 62 учитеља 30 оспособљених учитеља и 32 неоспособљена учитеља. Од тих сваки има нижу средњу школу.

Учитељи по годинама службе

По годинама службе већина учитеља је у служби од 1—10 година за то што је старије учитељство своје место напустило.

Од учитеља у служби:

Служи од 1—5 година	27
Служи од 5—10 „	23
Служи од 10—15 „	4
Служи од 15—20 „	2
Служи од 20—25 „	1
Служи од 25—30 „	3
Служи од 30—35 „	2
	<hr/>
	Свега : 62

Наплата учитеља на српским вероисповедним основним школама

Српске вероисповедне основне школе у Румунији издржава српски народ из својих средстава. Држава не даје за издржавање српских школа никакве помоћи.

Учитељство на српским вероисповедним основним школама у Краљевини Румунији прима исте принадлежности као и учитељи на државним основним школама.

Учитељ на српским школама у име принадлежности својих ужива:

1. Државним наредбама прописану плату,
2. Слободан стан у природи од најмање две собе с осталим просторијама,
3. У име личног огрева ако је учитељ прописно оспособљен 10 кубних метера дрвета, ако није прописно оспособљен 4 кубна метера дрвета.
4. башту од 400□ хвати или одштету за исту.

5. Одштету за писаћи паушал од 250 леја годишње.

Државним наредбама прописана плата за општине групе XII. у којој су уврштене све сеоске општине износи за :

I. Неоспособљеног почетника са леја . . .	3000	месечно
„ са 1 градацијом са . . .	3500	„
и т. д.		
II. Оспособљени привремени са леја . . .	3400	„
„ са 1 градацијом са . . .	3950	„
и т. д.		
III. Оспособљени стални (после 3 године имају испит дефинитиве) са	3950	„
са 1 градацијом са леја	4700	„
и т. д.		
IV. У истом месту унапређени у II. кл. после 6 година службовања и положеног испита за унапређење са 1 градацијом леја	5100	„
„ са II. градације са леја .	5750	„
V. У истом месту унапређени у I. класу после 12 година службовања и положеног прописног испита а унапређење (има 2 градације) са	7450	„
„ са III. градације са леја	8350	„

За варошке општине је скупарина већа.

Као што наши учитељи уживају државом прописану плату, они уживају и сва унапређења као и државни учитељи и то :

а) Редовне градације које се рачунају после сваких пет пет година службовања.

б) Учитељи дипломирани који су почетком 1926/27. шк. год. имали три навршене године службовања, без полагања испита дефинитиве, постали су дефинитивни учитељи, који

су наведене године имали навршених 6 (шест) година службовања исти су без полагања испита за унапређење унапређени у II. разред, а учитељи који су наведене године навршили 12 (дванаест) година службовања, исти су унапређени без прописаног испита за учитеље унапређене у први разред или инштитуторе. Учитељи који ће временом навршити горенаведене године службовања, да би могли бити уврштени у разреде одговарајуће броју навршених година службовања, дужни су по пропису школског закона пред одређеном комисијом испит полагати. Без полагања испита не може нико у наведене разреде уврштен бити.

в) Ажуртори или учит. помоћници су они, који имају свршених IV. р. средњих школа. Исти су дужни преко великог школског одмора похађати 10 недељни течај за спремање учитељских кандидата, а после успешно положена три летња течаја и пет година службовања, дужни су, да у државној учитељској школи заједно са редовним ученицима полажу прописан испит учитељског оспособљења. По успешном полагању добијају кандидати учитељску диплому и постају привремени учитељи, у коме својству остају три године после којих морају полагати дефинитиву.

г) Учители који су учитељско оспособљење стекли у Југославији, по законским прописима овдашњим, дужни су у року од две године своје дипломе да ностифицирају односно положе испит из следећих предмета на румунском језику и то: историје Румуна, земљописа Румуније, устава и Румунског језика, а после три године рада дужни су полагати испит дефинитиве.

Издаци народа на издржавање српских вероисповедних основних школа

Српске школе у Румунији издржава српски народ. За своје школе даје последњи бани. Да је ова тврдња стварна говоре нам бројеви. Целокупни издаци српског народа за српске школе износе данас: са учитељском платом, разним пристојбама, издржавањем школа, оправком зграда око *пей* милиона леја годишње. Када узмемо да српске школе

издржава народ српски у протопрезвитератима темишварском и арадском дакле око 30.000 душа, видимо да су жртве наших Срба за школе врло велике, веће него што се и замислити може. И народ драговољно сноси терете јер је свестан да ће путем српских вероисповедних школа очувати и свој национални карактер.

Наводимо и ту чињеницу да је наш народ и ако издржава своје вероисповедне основне школе опорезан од стране државе са 14⁰/₀ порезе на директну основу за издржавање државних школа.

Да би имали приближну слику колико која црквена општина троши само на издржавање својих школа без већих издатака на оправке, набавку намештаја и сл. наводимо по прорачунима за 1929. годину предвиђене суме издатака. Овде није урачуната повишица принадлежности учитељских од 1/1. 1930. године.

И с к а з

предрачуна појединих црквених општина за издржа-
вање српских вероисповедних основних школа
Епархије темишварске 31/XII. 1929. године.

Редни број	Ш к о л а	Год. издатци ц. о. око из држ. школа
1	Арад	139614
2	Арад-Гај	98714
3	Варјаш	136000
4	В. св. Миклуш	206832
5	Гад	69952
6	Дежан	61264
7	Дента	52102
8	Дињаш	159670
9	Ђир	35332
10	Иванда	98340
11	К. св. Ђурађ	48500
12	Кетфељ	95400
13	Кеча	45912
14	Кнез	37850
15	Краљевац	58640
16	Лукаревац	70260
17	М.-Бечкерек	70849
18	М.-Гај	49742
19	Мунара	54000
20	М. св. Ђурађ	53740
21	Моноштор	39505
22	Нађлак	51954
23	Нађфала	211479
24	Немет	48995
25	Парац	71856
26	Петровосело	61120
27	Печка	43172
28	Рудна	81796
29	Саравола	108606
30	Сока	67100
31	Срп. св. Мартон	236575
32	Срп. св. Петар	187050
33	Станчево	99288
34	Чанад	129678
35	Ченеј	108700
36	Тем.-Град	116750
37	Тем.-Мехала	117981
38	Тем.-Фабрика	214618
39	Толвадија	40450
40	Торња	62472
41	Фенлак	225620
42	Фењ	37850
43	Чаково	34050
	Свега :	4039378

Учитељи по поданству

Учитељ на свакој школи у држави те и на српској вероисповедној основној школи мора бити држављанин Краљевине Румуније. Званично није дозвољено да учитељи буду страни поданици.

Учитељи на српским вероисповедним основним школама су у великој већини румунски поданици. Трпе се ђутке да раде у школама без званичне дозволе следећи учитељи поданици Краљевине Југославије :

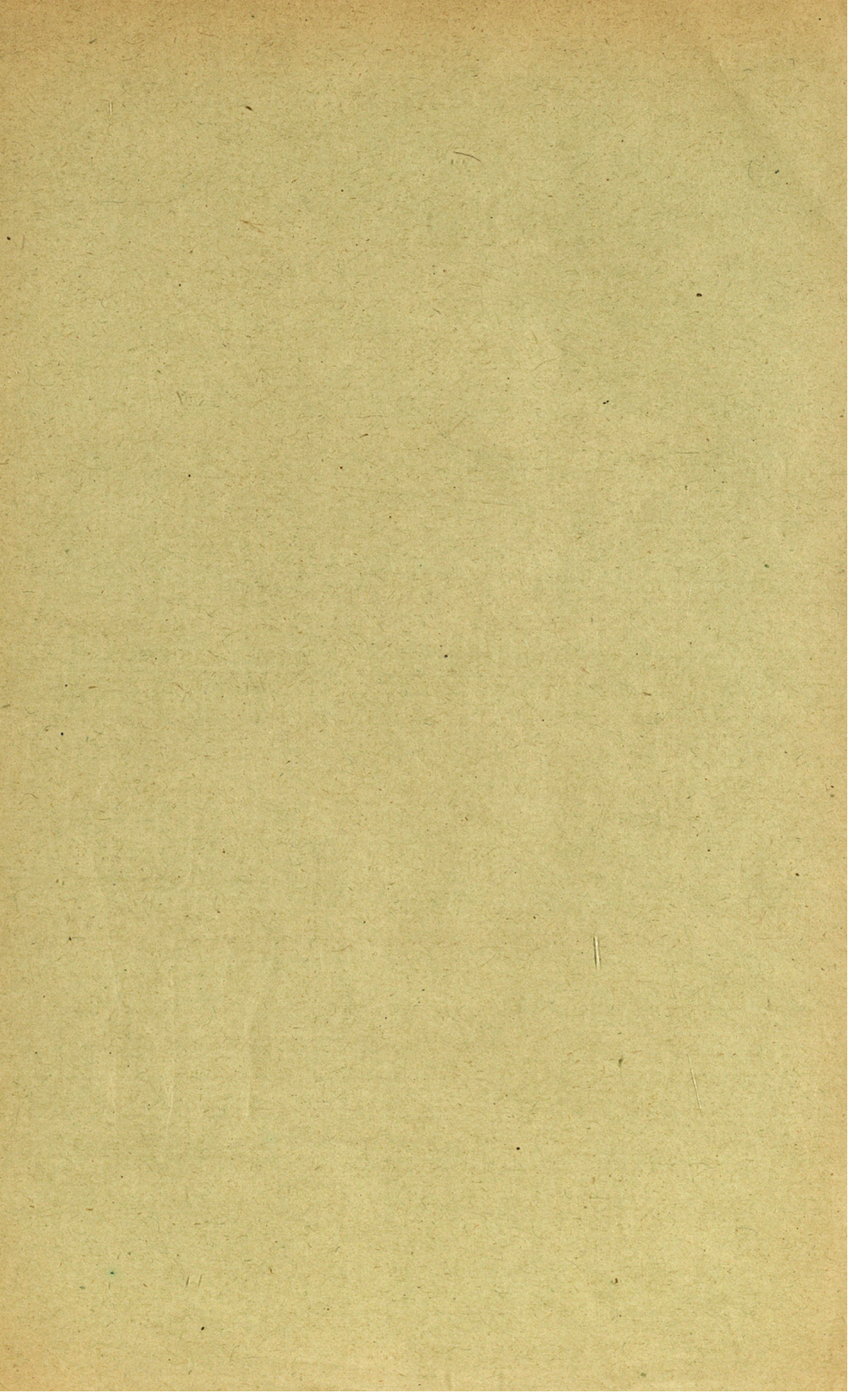
Арад-Гај : јереја Јован Драгојевић,
 Нађфала : јереј Коста Мијатов,
 Саравола : јереј Станислав Поповић.

Мировина учитеља

Учитељство наше у Краљевини до данас није члан никаквог мировинског фонда. Учитељска сирочад и удовице остају после смрти свога старатеља на сокаку без икакве помоћи а учитељи наши данас и ако су неки навршили године службе не могу се повући у мировину зато, што мировине не примају ни са које стране.

Да помогне себи, да осигура старост и породице своје, учитељство је наше ударило основ мировинском фонду из кога ће моћи у старости и немоћи примати потпору или из кога ће, када се реши школско питање те и питање мировине учитеља моћи неосетно уплатити потребне пристојбе за државни или аутономни мировински фонд. Од учитељских берива је одбијано на основну плату 10% приноса за мир. фонд а од годину дана се убира на целокупна берива 10% фонд је основан 1922. године, али је ослабљен 1927. године када је неколицини враћен улог.

(Наставиће се).

ШТАМПАРИЈА БРАЋА ЧЕНДЕШ
ТИМИШОАРА
1930. — 3256с